

Jmt. modt.
12 OKT. 2007

Justitsministeriet
Lovafdelingen

DATO 11. oktober 2007

JOURNAL NR.

RA-2005-120-0027

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

+ bilag

SAGSBEHANDLER: KT

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2006

1. Indledning

1.1. Lovgrundlaget

Anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation i 2006 var reguleret af de bestemmelser i retsplejeloven, der var indsat ved lov nr. 428 af 31. maj 2000, og som trådte i kraft den 1. juli 2000.

Den tidsmæssige begrænsning for anvendelsen af isolation i 2006 fremgår af den dækkende bestemmelse i retsplejelovens § 770 c, der havde følgende ordlyd:

”§ 770 c. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven ikke kan medføre fængsel i 4 år, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 4 uger.

Stk. 2. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 4 år eller derover, men ikke fængsel i 6 år, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger.

Stk. 3. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 3 måneder. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at en isolation udstrækkes ud over 3 måneder, hvis afgørende hensyn til forfølgningen gør fortsat isolation påkrævet, uanset den tid arrestanten hidtil har været isoleret.

Stk. 4. Hvis arrestanten er under 18 år, må isolation i ingen tilfælde finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger.”

Det fremgik af forarbejderne til loven, at muligheden for at dispensere fra 3-måneders fristen var meget begrænsede.

Med henblik på at sikre en meget restriktiv praksis med hensyn til anvendelse af isolation ud over 3 måneder blev der efter vedtagelsen af lovforslaget etableret en ordning, hvorefter der skulle ske forelæggelse for Rigsadvokaten, *inden* der i retten blev nedlagt påstand om fortsat anbringelse i isolation ud over 3 måneder. Der kunne således alene nedlægges påstand i retten om fravigelse af 3-måneders fristen, hvis Rigsadvokaten efter en gennemgang af sagen havde erklæret sig enig i, at de restriktive betingelser herfor var opfyldt. Også yderligere fristforlængelser efter 3-måneders fristen skulle forelægges Rigsadvokaten. Denne ordning blev udmøntet i Rigsadvokatmeddelelse 2/2000, afsnit 2.2.

RIGSADVOKATEN

For så vidt angår varetægtsfængsling af personer under 18 år fremgik det af forarbejderne, at der over for disse personer kun i sjældne undtagelsestilfælde kunne blive tale om varetægtsfængsling i isolation og da kun i helt kortvarige perioder. Det fulgte således af bestemmelsen i retsplejelovens § 770 b, stk. 1, nr. 2, at isolationsfængsling af personer under 18 år alene ville kunne iværksættes, når særlig tungtvejende grunde talte for, at varetægtsfængsling i isolation var nødvendig i den konkrete sag, af bestemmelsen i retsplejelovens § 770 d, stk. 2, at fristen for isolation af personer under 18 år højst kunne forlænges med 2 uger ad gangen, og af retsplejelovens § 770 c, stk. 4, at isolation af en person under 18 år i ingen tilfælde måtte finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger.

SIDE 2

Ved lov nr. 1561 af 20. december 2006 om ændring af retsplejeloven (Varetægtsfængsling i isolation) er der gennemført ændringer af reglerne om varetægtsfængsling i isolation. Loven trådte i kraft den 1. januar 2007 og har derfor ikke betydning for de isolationsfængslinger, der er afsluttet i 2006.

1.2. Indberetningsordningen

I forarbejderne til lov nr. 428/2000 tilkendegav Justitsministeriet, at man løbende ville følge udviklingen i antallet og varigheden af varetægtsfængslinger i isolation, og at Justitsministeriet ville anmode Strafferetsplejeudvalget om at vurdere, om reglerne havde den tilsigtede virkning, med henblik på at Strafferetsplejeudvalgets udtalelse kunne foreligge, når de nye regler om isolation havde været i kraft i 5 år.

Justitsministeriet anmodede ved skrivelse af 16. juni 2000 Rigsadvokaten om at iværksætte en løbende statistikindsamling vedrørende udviklingen og varigheden af isolationsfængslinger, samt om at orientere Justitsministeriet én gang om året, frem til Strafferetsplejeudvalgets udtalelse forelå, om udviklingen på området.

På den baggrund redegjorde jeg ved skrivelser til Justitsministeriet af 30. september 2002, 13. oktober 2003, 25. november 2004, 30. november 2005 og 4. maj 2006 for varetægtsfængsling i isolation i årene 2001-2005.

Strafferetsplejeudvalget afgav i januar 2006 betænkning nr. 1469 om varetægtsfængsling i isolation efter 2000-loven.

Ved lov nr. 1561 af 20. december 2006 om ændring af retsplejeloven (Varetægtsfængsling i isolation) er der på baggrund af Strafferetsplejeudvalgets betænkning gennemført en række ændringer af reglerne om varetægtsfængsling i isolation. Justitsministeriet har i forarbejderne til loven tilkendegivet, at man fortsat ønsker at modtage oplysninger fra Rigsadvokaten om udviklingen på området.

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

På den baggrund sendes vedlagt en række bilag (bilag A – F), der indeholder nærmere oplysninger og statistik om varetægtsfængsling i isolation i 2006. Bilagene kommenteres kort nedenfor.

2. Statistiske oplysninger om isolationsfængslinger i 2006

2.1. Datagrundlaget

Redegørelsen er udformet efter de retningslinier, der efter drøftelser med Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigspolitichefen samt efter forelæggelse for Strafferetsplejeudvalget har været gældende for mine tidligere redegørelser om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

Oplysningerne til brug for statistikken for 2006 er i lighed med mine redegørelser for anvendelsen af isolationsfængsling i 2004 og 2005 udtrukket fra politiets journalsystem (POLSAS) og bearbejdet af Justitsministeriets Forskningsenhed, jf. bilag A. Hertil kommer en række oplysninger og statistik fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. bilagene B.1., C.2., E og F.

2.2. Antal og varighed af isolationsfængslinger samt fordelingen heraf på politikredse

• Antal

Det samlede antal varetægtsfængslinger i isolation fremgår af bilag A, tabel 1. Det fremgår heraf, at der i 2006 var i alt 475 afsluttede isolationsfængslinger.

I forhold til 2005, hvor der var 532 isolationsfængslinger, er der en reduktion i antallet på 57, svarende til ca. 11 %.

- **Regional fordeling**

Den regionale fordeling af isolationsfængslingerne fremgår af bilag A, tabel 3. Det fremgår heraf, at 53 % af samtlige isolationsfængslinger (i alt 251) i 2006 fandt sted i Københavns politikreds, mens antallet af isolationsfængslinger i de øvrige politikredse var væsentligt lavere. I Århus, Odense og Ålborg politikredse fandt 8 % af samtlige isolationsfængslinger sted (i alt 39).

I 2005 fandt 49,5 % af samtlige isolationsfængslinger sted i Københavns politikreds (i alt 263), mens 5 % af samtlige isolationsfængslinger fandt sted i Århus, Odense og Ålborg (i alt 26).

RIGSADVOKATEN

I forhold til 2005 er der således en lille stigning i andelen af isolationsfængslinger i de større politikredse i forhold til de øvrige politikredse.

SIDE 4

- **Varighed**

Varigheden af varetægtsfængslinger i isolation fremgår ligeledes af bilag A, tabel 3. Heraf fremgår, at 308 varetægtsfængslinger i isolation, svarende til 64,8 % af det samlede antal isolationsfængslinger, blev afsluttet inden for 4 uger, at 420 isolationsfængslinger, svarende til 88,4 % af det samlede antal isolationsfængslinger, blev afsluttet inden for 8 uger, og at 473 isolationsfængslinger, svarende til 99,6 % af det samlede antal isolationsfængslinger, blev afsluttet inden for 3 måneder.

I forhold til 2005 er der en lille reduktion i den samlede varighed af isolationsfængslingerne, hvor 60,7 % af det samlede antal isolationsfængslinger blev afsluttet inden for 4 uger i 2005, 82 % blev afsluttet inden for 8 uger og 98 % blev afsluttet inden for 3 måneder.

Statistikken vedrørende isolation udover 3 måneder er behandlet neden for under pkt. 2.6. For så vidt angår isolation af unge under 18 år henvises til afsnit 2.4. nedenfor.

- **Gennemsnitlig varighed**

Varetægtsfængslingerne i isolation varede i 2006 i gennemsnit 29 dage, jf. bilag A, tabel 4. Varetægtsfængslingerne i isolation varede i årene 2001-2005 i gennemsnit henholdsvis 28 dage (2001), 30 dage (2002), 37 dage (2003), 36 dage (2004) og 33 dage (2005). Der henvises til Bilag B.2.

Justitsministeriets Forskningsenhed har bemærket, at reduktionen i antallet af isolationsfængslinger sammenholdt med reduktionen i den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne for 2006 i forhold til 2005 indebærer, at der fra 2005 til 2006 er sket en reduktion på 21 % i det samlede antal dage, der har fundet isolationsfængsling sted.

Forskningsenheden har endvidere bemærket, at det samlede antal isolationsfængslingdage i 2006 er det laveste registrerede årlige antal siden 2001.

Der henvises til bilagene B.1. og B.2. for øvrige oplysninger om antal og varighed af isolationsfængslinger i perioden 1983-2006.

2.3. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslingerne

Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsvaretægtsfængslinger fremgår af bilag A, tabel 4.

RIGSADVOKATEN

Isolationsfængslingerne i 2006 fordeler sig således: Narkotikakriminalitet (69,3 %), anden berigelseskriminalitet end røveri (9,3 %), manddrab (7,2 %), røveri (6,3 %), vold (4 %), voldtægt og andre seksualforbrydelser (0,2 %), andre straffelovsovertrædelser (3,6 %).

SIDE 5

Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne var i 2006 ligesom i 2005 højest ved narkotikakriminalitet.

Der er en lille reduktion i såvel antal som gennemsnitlig varighed af isolationsfængslingerne i sager om narkotikakriminalitet, manddrab og røveri i 2006 i forhold til 2005. Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne i 2006 var 33 dage for narkotikakriminalitet, mens den i 2005 var 36 dage, for manddrab var den gennemsnitlige varighed 22 dage i 2006 og 34 dage i 2005, og for røveri var den gennemsnitlige varighed 16 dage i 2006 og 29 dage i 2005.

For så vidt angår voldssager er der en reduktion i antallet (fra 27 til 19) og en stigning i den gennemsnitlige varighed (fra 15 til 25 dage) af isolationsfængslingerne i 2006 i forhold til 2005.

2.4. Isolationsfængsling af personer under 18 år

Seks personer under 18 år var i 2006 anbragt i isolation i forbindelse med en varetægtsfængsling, jf. bilag A, afsnit 5. Isolationsfængslingerne havde en varighed på mellem 3 og 14 dage og vedrørte sager om forsætlig brandstiftelse, narkotikakriminalitet, røveri og manddrab. To af de unge var 17 år og tre var 16 år på tidspunktet for isolationsfængslingerne.

I 2005 var der fire afsluttede isolationsfængslinger af en varighed på mellem 12 og 55 dage af personer under 18 år. Isolationsfængslingerne vedrørte sager om røveri og terrorisme.

Der henvises endvidere til bilag B.3.

2.5. Antallet af isolationsfængslinger sammenholdt med antallet af varetægtsfængslinger

Bilag C.1. indeholder oplysninger for 2001-2006 om det samlede antal påbegyndte varetægtsfængslinger og det samlede antal afsluttede isolationsfængslinger samt om andelen af isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger. Bilaget er udarbejdet på grundlag af oplysninger i bilag A og oplysninger fra Rigspolitiet, jf. noten til tabel 3 i bilag A.

RIGSADVOKATEN

Bilag C.2. indeholder Direktoratet for Kriminalforsorgens opgørelse af antallet af afsluttede varetægtsfængslinger i isolation sammenholdt med antallet af varetægtsfængslinger for 1983-2000.

SIDE 6

Det fremgår af bilag C.1. og C.2., at det samlede antal afsluttede isolationsfængslinger - i overensstemmelse med lovens formål - er faldet væsentligt i de senere år. Der var dog en markant stigning i 2004 efterfulgt af en reduktion 2005 og 2006.

Der henvises i øvrigt for så vidt angår 2001-2005 til mine årlige redegørelser til Justitsministeriet om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation og for så vidt angår de tidligere år til betænkning nr. 1469 om varetægtsfængsling i isolation efter 2000-loven.

2.6. Isolationsfængsling ud over 3 måneder

Det fremgår af bilag A, tabel 3, at der i 2006 var to personer, der var varetægtsfængslet i isolation ud over 3 måneder. De var begge sigtet for narkotikakriminalitet.

I 2001 var otte personer, i 2002 var fire personer, i 2003 var 21 personer, i 2004 var 16 personer, og i 2005 var 11 personer varetægtsfængslet i isolation ud over 3 måneder.

Der er således sket et kraftigt fald i antallet af de længste isolationsfængslinger.

Bilag D indeholder en nærmere beskrivelse af de to sager, hvor sigtede i 2006 blev varetægtsfængslet i isolation ud over 3 måneder.

Det fremgår heraf, at varetægtsfængslingen i isolation i de to sager havde en varighed på henholdsvis 3 måneder og 5 dage og 3 måneder og 7 dage.

Det bemærkes, at de to sager ikke blev forelagt for Rigsadvokaten inden udløbet af 3-månedersfristen.

Retningslinierne i Rigsadvokatmeddelelse nr. 2/2000 om forelæggelse af sager om isolation ud over 3 måneder blev senest indskærpet ved Rigsadvokaten Informerer nr. 33/2005.

Det bemærkes, at der ved retsplejelovens § 770 d, som affattet ved lov nr. 1561 af 20. december 2006 om ændring af retsplejeloven, der trådte i kraft den 1. januar 2007, blev indført en bestemmelse, således at retten ikke kan træffe afgørelse om forlængelse af varetægtsfængsling i isolation ud over 8 uger, jf. § 770 c, stk. 3, eller ud over 4 uger, hvis arrestanten er under 18 år, jf. retsplejelovens § 770 c, stk. 5, med mindre Rigsadvokatens godkendelse foreligger.

RIGSADVOKATEN

2.7. Belægstatistikker udarbejdet af Direktoratet for Kriminalforsorgen

SIDE 7

Direktoratet for Kriminalforsorgen har udarbejdet vedlagte bilag E og F over belægget af varetægtsarrestanter og arrestanter i isolation.

Bilag E er en statistik over belægget af varetægtsarrestanter og arrestanter i isolation efter rettens bestemmelse i kriminalforsorgens institutioner opgjort ugevis for 2006.

Bilag F er en belægsstatistik, der viser det gennemsnitlige antal varetægtsarrestanter og arrestanter i isolation efter rettens bestemmelse opgjort pr. år for perioden 1983 – 2006.

Jørgen Steen Sørensen

JUSTITSMINISTERIETS FORSKNINGSENHED

APRIL 2007

STATISTIK OM ISOLATIONSFÆNGSLING

I forlængelse af ændringen af reglerne om varetægtsfængsling i isolation i 2000 er det besluttet, at der skal gennemføres en løbende statistikindsamling, således at Justitsministeriet årligt modtager oplysninger om anvendelsen af isolationsfængsling.

I det følgende redegøres for de statistiske oplysninger for år 2006. Data til brug for statistikken er indhentet af Rigsadvokaten og bearbejdet af Justitsministeriets Forskningsenhed.

1. Datagrundlaget

Oplysninger til brug for denne statistik er tilvejebragt ved, at de enkelte politikredse er anmodet om at indberette samtlige *afsluttede isolationsfængslinger* i 2006. Indberetningen omfatter oplysninger om start- og slutdato for isolationsfængslingen, isolationsfængslingens varighed, den fængslede alder samt arten af den kriminalitet, den isolationsfængslede er sigtet for.

Oplysningerne stammer fra udtræk fra POLSAS i de enkelte politikredse, idet politikredsene anvender sig af et særligt registreringsmodul for isolationsfængslinger.

2. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger

Der er modtaget oplysninger om i alt 475 afsluttede isolationsfængslinger i 2006. I 2005 drejede det sig om 532 isolationsfængslinger. Mindskningen i antallet af isolationsfængslinger fra 2005 til 2006 repræsenterer et fald på 11 pct.

Tabel 1. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger, 2001-2006.

År	Antal isolationsfængslinger
2001	553
2002	501
2003	476
2004	580
2005	532
2006	475

Som det ses af tabel 1, har udviklingen i brug af isolationsfængslinger varieret noget, idet der fra 2001 til 2003 skete et fald (på 11 pct.), som efterfulgtes af en markant stigning fra 2003 til 2004 (på 22 pct.). Herefter er antallet faldet, således at det i 2006 var på stort set samme niveau som i 2003.

Mindskningen i anvendelsen af isolationsfængsling fra 2005 til 2006 kan antagelig til en vis grad tilskrives fald i den registrerede kriminalitet inden for visse af de områder, hvor isolationsfængsling anvendes forholdsvis hyppigt. Der har således været et ganske betydeligt fald (på 45 pct.) i antallet af manddrab, et område hvor isolationsfængsling anvendes i mere end halvdelen af sagerne. Som det ses af tabel 4 nedenfor, har der da også været en stor nedgang i antallet af isolationsfængslinger for manddrab og forsøg herpå. De bagvedliggende tal viser, at faldet alene vedrører fuldbyrdede manddrab. Der har endvidere været en mindre nedgang i antallet af røverier (9 pct.), og selv om isolationsfængsling kun anvendes i en lille del af røverisagerne, kan det alligevel godt have influeret på antallet af isolationsfængslinger, idet nedgangen i antallet af røverier er særlig stor for røverier, der angår pengeinstitutter. Også det er et område, hvor isolationsfængsling anvendes forholdsvis hyppigt, og igen viser de tal, der ligger bag tabel 4, at der fra 2005 til 2006 har været et stort fald i antal isolationsfængslinger for røveri mod pengeinstitutter. Det skal dog samtidig nævnes, at der på narkotikaområdet, hvor også isolationsfængsling forekommer ret hyppigt, har været en stigning i antallet af anmeldelser, mens der, jf. tabel 4, har været et fald i antallet af isolationsfængslinger i narkotikasager.

Faldet fra 2005 til 2006 i anvendelsen af isolationsfængsling kan imidlertid også tænkes i nogen grad at være betinget af, at Strafferetsplejeudvalget i sommeren 2006 udsendte et større spørgeskema til samtlige politikredse med henblik på at undersøge baggrunden for anvendelsen af isolationsfængsling (se Betænkning nr. 1469 om varetægtsfængsling i isolation efter 2000-loven). Dette kan have afstedkommet, at der er kommet mere fokus på brugen af isolationsfængsling og dermed måske også en større tilbageholdenhed med at anmode om at få en varetægtsarrestant isoleret.

Tabel 2. Andel og varigheden af isolationsfængslinger første og andet halvår 2006 sammenholdt med tilsvarende oplysninger for 2001-2005.

	Fordelingen af isolationsfængslinger		Gennemsnitlig varighed (dage)	
	Første halvår	Andet halvår	Første halvår	Andet halvår
2001-2005	51 %	49 %	32	34
2006	57 %	43 %	31	26

Tabel 2 kunne tyde i den retning, idet der er betydeligt færre afsluttede isolationsfængslinger i andet end i første halvår 2006. Det absolutte antal isolationsfængslinger i første halvår 2006 tyder heller ikke på en nedadgående tendens, idet tallet er højere end i de fleste øvrige år. Antallet af afsluttede isolationsfængslinger i andet halvår 2006 er derimod betydeligt lavere end i nogen af de foregående år. Det ses videre af tabel 2, at også den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne er no-

get kortere i andet halvår 2006 end i første, hvilket indikerer, at Strafferetsplejeudvalgets undersøgelse muligvis også har betydet, at isolationsfængslingerne er afsluttet lidt hurtigere, end de ellers ville være.

3. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter politikreds

Mens 9,2 pct. af de varetægtsfængslede blev anbragt i isolation i 2005, drejer det sig om 8,0 pct. i 2006, jf. tabel 3. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger følger nogenlunde samme mønster som den generelle udvikling i antallet af isolationsfængslinger, hvilket indebærer, at der i 2003 og 2006 blev anvendt isolationsfængsling i en relativ lille andel af varetægtsfængslingerne.

Tabel 3. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt på politikreds.*

Politikreds	Varetægtsfængslinger	Afsluttede isolationsfængslinger	Andel isolationsfængslinger i forhold til varetægtsfængslinger	Varighed af isolationsfængslinger						
				1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage – 3 mdr.	over 3 mdr.
København	1.385	251	18 %	28	65	71	41	14	30	2
Frederiksberg	113	1	1 %	0	1	0	0	0	0	0
Gentofte	46	0	-	0	0	0	0	0	0	0
Lyngby	97	2	2 %	0	1	1	0	0	0	0
Gladsaxe	145	14	10 %	1	7	2	1	0	3	0
Hvidovre	135	11	8 %	0	4	1	2	2	2	0
Glostrup	195	9	5 %	2	6	1	0	0	0	0
Tårnby	32	4	13 %	1	1	2	0	0	0	0
Helsingør	162	10	6 %	2	6	1	1	0	0	0
Hillerød	122	2	2 %	0	2	0	0	0	0	0
Frederikssund	67	14	21 %	1	0	3	1	4	5	0
Roskilde **	136	10	7 %	0	4	1	1	0	4	0
Køge	88	6	7 %	0	3	0	0	3	0	0
Holbæk	86	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalundborg	26	4	15 %	1	1	2	0	0	0	0
Ringsted	61	4	7 %	1	1	1	1	0	0	0
Slagelse	89	3	3 %	0	0	0	3	0	0	0
Næstved	118	3	3 %	0	2	0	1	0	0	0
Vordingborg	51	4	8 %	0	3	0	1	0	0	0
Nykøbing F.	69	10	14 %	3	3	4	0	0	0	0
Nakskov	132	12	9 %	1	5	2	3	0	1	0
Bornholm	30	5	17 %	2	2	1	0	0	0	0
Odense	276	12	4 %	0	0	3	4	4	1	0

Svendborg	75	2	3 %	2	0	0	0	0	0	0
Nyborg	27	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Assens	33	4	12 %	0	3	1	0	0	0	0
Middelfart	28	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Sønderborg	59	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Gråsten	217	3	1 %	0	1	0	0	0	2	0
Tønder	86	4	5 %	0	4	0	0	0	0	0
Haderslev	70	3	4 %	2	1	0	0	0	0	0
Ribe	39	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Esbjerg	82	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Varde	49	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredericia	77	6	8 %	0	6	0	0	0	0	0
Kolding	62	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Vejle	90	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Horsens	108	8	7 %	0	0	0	0	8	0	0
Herning	72	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Ringkøbing	18	2	11 %	1	0	1	0	0	0	0
Holstebro	64	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Århus **	308	27	9 %	7	4	2	5	4	5	0
Odder	25	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Silkeborg	36	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Randers	124	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Grenå	42	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Viborg	60	1	2 %	0	1	0	0	0	0	0
Skive	30	8	27 %	1	1	0	0	6	0	0
Thisted	40	3	8 %	0	3	0	0	0	0	0
Løgstør	23	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Aalborg	154	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Hobro	46	3	7 %	0	1	2	0	0	0	0
Frederikshavn	61	10	16 %	0	0	8	2	0	0	0
Hjørring	53	0	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	5.919	475	8 %	56	142	110	67	45	53	2

* Oplysninger om antal varetægtsfængslede stammer fra Rigspolitiet. Tallene vedrører påbegyndte varetægtsfængslinger.

** I to sager, fra hhv. Roskilde og Århus, har isolationsfængslingerne været afbrudt. Sagerne er her talt med som hele isolationsforløb.

Sammenlagt har 42 pct. af isolationsfængslingerne været til og med 14 dage, mens yderligere 37 pct. har været fra over 2 uger og indtil 6 uger, og 21 pct. har været fra over 6 uger og indtil 3 måneder. To isolationsfængslinger – svarende til mindre end ½ pct. – har været mere end 3 måneder. Begge sager er fra København.

Variationen mellem politikredse med hensyn til anvendelse af isolationsfængsling er ganske markant. Skive Politikreds har den største andel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger, idet 27 pct. af de varetægtsfængslede har været anbragt i isolation. Frederikssund Politikreds kommer på andenpladsen med 21 pct. isolationsfængslede, mens København indtager en

tredjeplads med 18 pct. Denne fordeling adskiller sig noget fra de tidligere år, idet Skive fra 2001 til 2005 samlet kun har haft to isolationsfængslinger, mens Kalundborg, der fra 2002 til og med 2005 har ligget på førstepladsen med hensyn til anvendelse af isolationsfængsling, i 2006 lå på en sjetteplads. Frederikssund og København har dog også tidligere ligget blandt de tre politikredse, der hyppigst anvender isolation i forbindelse med varetægt.

I den anden ende af skalaen befinder der sig 19 politikredse (Gentofte, Holbæk, Nyborg, Middelfart, Sønderborg, Ribe, Esbjerg, Varde, Kolding, Vejle, Herning, Holstebro, Odder, Silkeborg, Randers, Grenå, Løgstør, Aalborg, Hjørring), som slet ikke anvendte sig af isolationsfængsling i 2006. Ti af disse politikredse anvendte heller ikke i 2005 isolationsfængsling.

4. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger

Tabel 4 viser sammenhængen mellem isolationsfængslingens varighed og den kriminalitet, de isolationsfængslede er sigtet for. Isolationsfængslingen har i gennemsnit har varet længst – i 33 dage – i sager om narkotikakriminalitet. I sager om anden berigelse, vold, manddrab og forsøg herpå samt andre straffelovsovertrædelser er den gennemsnitlige varighed ret ens – på mellem 21 og 25 dage. Isolationsfængslinger i sager om røveri har den korteste varighed, i gennemsnit 16 dage. Dertil kommer en enkelt voldtægtssag med isolationsfængsling, hvor isolationen er ophørt efter tre dage.

Tabel 4. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger.*

Kriminalitetens art	Varighed af isolationsfængslinger										
	1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage – 3 mdr.	over 3 mdr.	I alt 2006	I alt 2005	Gennemsnit i dage i 2006	Gennemsnit i dage i 2005
Manddrab, inkl. forsøg	4	6	17	7	0	0	0	34	57	22	34
Vold	0	12	2	1	2	2	0	19	27	25	15
Voldtægt m.v.	1	0	0	0	0	0	0	1	1	3	21
Røveri	11	10	5	3	0	1	0	30	39	16	29
Anden berigelse	7	14	15	6	1	1	0	44	47	21	20
Narkotikakriminalitet	26	97	69	46	39	49	2	328	345	33	36
Andre straffelovsovertrædelser	5	3	2	4	3	0	0	17	16	23	32
I alt	54**	142	110	67	45	53	2	473**	532	29	33

* Der var hverken i 2005 eller i 2006 isolationsfængslinger i sager vedrørende dokumentfalsk eller våbenloven, hvorfor disse to kategorier, der indgår i tidligere statistikker over isolationsfængslinger, er udeladt her.

** I to sager er kriminaliteten begået i udlandet, hvorfor kriminalitetens art ikke kendes.

Den gennemsnitlige varighed af alle isolationsfængslinger i 2006 var 29 dage, mens den i 2005 var på 33 dage. Sammen med faldet i antallet af isolationsfængslinger indebærer det, at der fra 2005 til 2006 er sket et fald på 21 pct. i det samlede antal dages isolationsfængsling – fra 17.497 dage i 2005

til 13.838 dage i 2006. Sammenlignet med de tidligere år er antallet af dage i isolation i 2006 det laveste, der er registreret, siden denne statistik påbegyndtes i 2001.

Af tabel 4 fremgår videre, at der for nogle af de talmæssigt store kriminalitetskategorier har været et fald i både antallet af sager og den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne. Det gælder således manddrab inkl. forsøg herpå, røveri og narkotikakriminalitet. På voldsområdet opvejes faldet i antallet af isolationsfængslinger af en øget gennemsnitlig varighed, mens tallene for anden berigelseskriminalitet end røveri svarer nogenlunde til dem fra 2005. Endelig er den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger for forbrydelserne i samlekategori 'Andre straffelovsovertrædelser' mindsket en del fra 2005 til 2006. Kategorien omfattede i 2006 syv sager om brandstiftelse (§§ 180-181), tre om terrorisme (§ 114), tre om falske stempelmærker m.v. (§ 177), to om menneskesmugling (§ 125a og udlændingelovens § 59) samt to om pengefalsk (§ 166).

5. Isolationsfængsling af unge under 18 år

I 2006 har seks unge under 18 år været anbragt i isolation i forbindelse med en varetægtsfængsling.

Tre af disse unge har været isolationsfængslet i sager om forsætlig brandstiftelse (§ 181), en for salg af narkotika (§ 191, stk.1), en for røveri mod andre (§ 288, stk. 1) og en for manddrab (§ 237). Sidstnævnte var 17 år, da isolationsfængslingen startede, og vedkommende var isolationsfængslet i 14 dage. Af de tre, der har været isolationsfængslet for brandstiftelse, var to 16 år og én 17 år; alle har siddet isolationsfængslet i seks dage. Den unge, der har været isolationsfængslet i en sag om narkotikakriminalitet, var 16 år på fængslingstidspunktet og sad isolationsfængslet i tre dage. Også den unge, der blev isolationsfængslet i en sag om røveri, var 16 år og var isolationsfængslet i seks dage.

Antallet af afsluttede isolationsfængslinger fordelt efter varighed i perioden 1983-2000.

	1-14 dage	15-29 dage	1<2 mdr	2<4 mdr	4<6 mdr	>=6 mdr.	I alt	Gnsl. dage
1983	1087	441	235	120	34	19	1936	..
1984	970	303	189	96	38	25	1621	..
1985	758	260	149	79	11	6	1263	..
1986	743	251	198	75	17	13	1297	..
1987	702	306	216	66	20	18	1328	..
1988	665	352	224	90	22	13	1366	26.9
1989	537	293	218	108	29	16	1201	30.8
1990	514	289	167	101	33	35	1139	35.6
1991	497	286	194	110	36	20	1143	33.4
1992	572	240	171	107	41	13	1144	30.6
1993	647	274	182	117	16	15	1251	28.6
1994	630	293	199	119	28	26	1295	31.3
1995	552	234	184	123	22	27	1142	33.1
1996	522	243	195	120	32	13	1125	33.1
1997	466	274	170	136	31	19	1096	34.5
1998	431	273	158	116	32	20	1030	34.4
1999	374	181	147	86	26	4	818	31.8
2000	281	144	125	52	15	1	618	28.1

Kilde: Kvartalsindberetninger over afsluttede enrumsanbringelser efter rettens bestemmelse 1983 - 2000.

Note: Oplysninger om den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger før 1988 foreligger ikke.

RIGSADVOKATEN

Oversigt over antallet af afsluttede isolationsfængslinger fordelt efter varighed i perioden 2001-2006.

Varighed	1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage - 3 mdr.	Over 3 mdr.	Gennemsnit i dage
2001	70	173	132	57	42	71	8	28
2002 ¹	52	143	128	66	39	69	4	30
2003	28	142	109	52	39	85 ²	21 ²	37
2004	48	173	114	50	53	126	16	36
2005	70	148	105	69	44	52	11	33
2006	57	142	110	67	45	53	2	29

¹ I ét tilfælde har isolationsfængslingen været afbrudt og herefter genoptaget. I tabellen er isolationsperioderne registreret særskilt. Der er derfor registreret i alt 501 isolationsfængslinger vedrørende i alt 500 personer.

² Korrigeret på baggrund af nye oplysninger i forhold til Rigsadvokatens redegørelse for isolationsfængslinger i 2003. Justitsministeriets Forskningsenhed har oplyst, at korrektionen ikke medfører ændringer i de gennemsnitlige tal for 2003.

RIGSADVOKATEN

Oversigt over antal og varighed af afsluttede isolationsfængslinger af personer under 18 år i perioden 2001-2006.

	Antal isolationsfængslinger af personer under 18 år	Varighed				
		1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage
2001	1			1		
2002	3			1	2	
2003	5		1	4		
2004	5	1	2	1		1
2005	4		2			2
2006	6	5	1			

RIGSADVOKATEN

Oversigt over det samlede antal påbegyndte varetægtsfængslinger samt det samlede antal afsluttede varetægtsfængslinger i isolation i absolutte tal og i % af det samlede antal varetægtsfængslinger for 2001 – 2006.

År	Antal påbegyndte varetægtsfængslinger ¹	Antal afsluttede varetægtsfængslinger i isolation ²	Andel isolationsfængslinger i forhold til varetægtsfængslinger
2001	5.839	553	9,5%
2002	6.086	501	8,2 %
2003	6.202	476	7,7 %
2004	5.907	580	9,8 %
2005	5.762	532	9 %
2006	5.919	475	8 %

¹Kilde: Rigspolitiet, jf. noten til tabel 3 i bilag A

²Kilde: Bilag A, tabel 3 (Justitsministeriets Forskningsenhed, Statistik om isolationsfængsling, april 2007)

Det samlede antal varetægtsfængslinger, samt det samlede antal afsluttede isolationsfængslinger, absolut og i % af det samlede antal varetægtsfængslinger. Perioden 1983-2000.

År	Antal varetægtsfængslinger	Antal afsluttede isolationsfængslinger	Isolationsfængslede i % af varetægtsfængslinger
1983	5485	1936	35.3%
1984	5164	1621	31.4%
1985	4902	1263	25.8%
1986	5074	1297	25.6%
1987	5512	1328	24.1%
1988	5989	1366	22.8%
1989	5665	1201	21.2%
1990	5296	1139	21.5%
1991	5620	1143	20.3%
1992	6017	1144	19.0%
1993	6407	1251	19.5%
1994	6127	1295	21.1%
1995	5681	1142	20.1%
1996	6410	1125	17.6%
1997	6821	1096	16.1%
1998	6789	1030	15.2%
1999	6443	818	12.7%
2000	5935	618	10.4%

Kilde: Politiets og Kriminalforsorgens årsberetninger samt politiets virksomhedsregnskab

RIGSADVOKATEN

Sager om varetægtsfængsling i isolation i mere end 3 måneder i 2006.

Rigsadvokaten har fået indberettet to sager med i alt 2 sigtede, der har været isolationsfængslet ud over 3 måneder i 2006. Isolationsperioderne strækker sig fra 3 måneder og 5 dag til 3 måneder og 7 dage. Gennemsnitligt har de 2 sigtede således været isolationsfængslet i 3 måneder og 6 dage.

På grund af beklagelige forglemmelser blev ingen af sagerne forelagt for Rigsadvokaten, inden påstanden om isolation ud over 3 måneder blev fremsat over for retten. Sagerne er først blevet forelagt for Rigsadvokaten, efter de pågældende var udtaget af isolationen.

Om de to sager kan følgende oplyses:

Sag nr. 1 (RA-2006-5141-0025)

- Isolationsfængsling i 3 måneder og 7 dage
- 1 person
- Narkotikakriminalitet efter straffelovens § 191 og overtrædelse af lov om forbud mod visse dopingmidler

A var sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191. Sagen var en del af et større sagskompleks vedrørende narkotikakriminalitet. A blev isolationsfængslet på grund af kollusionsfare. A indvilligede på skriftligt grundlag i, at der ved et retsmøde den 30. januar 2006 blev truffet bestemmelse om at forlænge isolationsvaretægtsfængslingen indtil den 7. februar 2006, hvor der var berammet indenretligt forhør efter retsplejelovens § 747.

Det er oplyst, at sagen ved en beklagelig fejl ikke blev forelagt for Rigsadvokaten, inden påstanden om isolation ud over 3 måneder blev fremsat over for retten. Rigsadvokaten er først efterfølgende blevet orienteret om sagen.

A blev ved dom af 7. februar 2006 straffet med fængsel i 2 år og 6 måneder for overtrædelse af straffelovens § 191 ved at have solgt i alt 170 gram kokain og 300 gram amfetamin til et større ukendt antal personer og ved at have været i besiddelse med delvis henblik på overdragelse af en mindre mængde kokain og amfetamin samt for overtrædelse af lov om forbud mod visse dopingmidler.

Sag nr. 2 (RA-2007-5141-00)

- Isolationsfængsling i 3 måneder og 5 dage
- 1 person
- Narkotikakriminalitet efter straffelovens § 191

A var sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191 vedrørende handel med amfetamin, kokain og ecstasy. Sagen var en del af et større sagskompleks med omfattende narkotikahandel og en række sigtede. A havde tilkendegivet, at han ønskede sin del af sagen fremmet som en tilståelsessag. Politiet fandt det af hensyn til efterforskningen nødvendigt at holde arrestanterne i sagskomplekset adskilt også efter, at der ikke længere var grundlag for at isolationsfængsle dem. For at undgå en overflytning til et arresthus langt fra København gav A skriftligt samtykke til, at isolationsfængslingen i Vestre Fængsel blev forlænget med 4 uger fra den 8. november til den 6. december 2005, hvor en ledig plads, der opfyldte politiets kriterier, muliggjorde en overflytning af A til Roskilde Arrest.

Det er oplyst, at sagen ved en beklagelig fejl ikke blev forelagt for Rigsadvokaten, inden påstanden om isolation ud over 3 måneder blev fremsat over for retten. Rigsadvokaten er først efterfølgende blevet orienteret om sagen.

A blev ved dom af 16. januar 2006 straffet med fængsel i 6 år for besiddelse med henblik på videreoverdragelse af 1 kg amfetamin og videreoverdragelse ad flere gange af 2,7 kg amfetamin og 200 gram kokain.

*Antal varetægtsarrestanter i isolation.
Absolut og i % af det samlede antal varetægts-
arrestanter. 2006. Opgjort dagligt - beregnet som ugegennemsnit*

	Opgørelsesår		
	2006		
	Arrestanter ialt	Arrestanter i isolation	
Opgørelsesuge	Mean	Mean	%
52	1021	43	4.2
01	1050	42	4.0
02	1056	41	3.9
03	1073	48	4.5
04	1076	44	4.1
05	1049	38	3.6
06	1061	33	3.1
07	1065	26	2.4
08	1087	26	2.4
09	1084	31	2.9
10	1096	36	3.3
11	1113	39	3.5
12	1121	39	3.5
13	1140	45	3.9
14	1158	55	4.8
15	1129	58	5.1
16	1155	58	5.0
17	1142	57	5.0
18	1132	60	5.3
19	1135	72	6.4
20	1113	66	5.9
21	1104	58	5.3
22	1134	58	5.1
23	1135	55	4.8
24	1113	46	4.2
25	1107	48	4.3
26	1112	47	4.2
27	1087	40	3.7
28	1056	30	2.9
29	1047	26	2.5
30	1066	31	2.9

(Continued)

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

**Direktoratet for Kriminalforsorgen
Statistiksektionen**

**Antal varetægtsarrestanter i isolation.
Absolut og i % af det samlede antal varetægts-
arrestanter. 2006. Opgjort dagligt - beregnet som ugegennemsnit**

	Opgørelsesår		
	2006		
	Arrestanter Ialt	Arrestanter i isolation	
	Mean	Mean	%
Opgørelsesnr			
31	1085	33	3.1
32	1085	31	2.8
33	1074	20	1.9
34	1072	12	1.1
35	1086	18	1.7
36	1101	26	2.4
37	1105	26	2.3
38	1101	30	2.7
39	1104	34	3.1
40	1098	36	3.3
41	1095	45	4.1
42	1084	51	4.7
43	1108	47	4.3
44	1109	48	4.4
45	1108	50	4.5
46	1112	54	4.9
47	1125	52	4.6
48	1136	47	4.1
49	1128	51	4.5
50	1089	46	4.3
51	1069	46	4.3
I alt	1098	42	3.9

Justitsministeriet
Direktoratet for Kriminalforsorgen
Controllerenheden

Det gennemsnitlige antal varetægtsarrestanter pr. år, heraf hvor mange, der er isoleret efter rettens bestemmelse, absolut og i % af antal varetægtsfængslede. Perioden 1983-2006.

År	Antal varetægtsfængslede i gennemsnit *)	Antal isolationsfængslede i gennemsnit	Isolationsfængslede i % af varetægtsfængslede	Afsluttede isolationsfængslinger pr år
1983	840	129	15.4	1936
1984	793	102	12.9	1621
1985	757	77	10.2	1263
1986	783	96	12.3	1297
1987	811	98	12.1	1328
1988	839	120	14.3	1366
1989	860	113	13.1	1201
1990	813	111	13.7	1139
1991	813	111	13.7	1143
1992	849	114	13.4	1144
1993	816	112	13.7	1251
1994	836	122	14.6	1295
1995	794	114	14.4	1142
1996	831	124	14.9	1125
1997	922	142	15.4	1096
1998	951	119	12.5	1030
1999	901	101	11.2	818
2000	886	67	7.5	618
2001	846	43	5,0	552
2002	1000	45	4,5	**)
2003	1062	51	4,8	**)
2004	1089	60	5,5	**)
2005	1044	52	5,0	**)
2006	1098	42	3,9	**)

Kilde: Kriminalforsorgens årsberetninger samt ugentlige og daglige indberetninger vedr. belæg m.v.

*) Omfatter tillige anholdelser

***) Oplysninger om afsluttede anbringelser i isolation registreres ikke længere af af Kriminalforsorgen. Statistikken føres fremover af Rigsadvokaten.